

Asia: VN/2166/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain väliaikaisesta muuttamisesta (opintosetelikokeilu)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vaasan yliopisto kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä ja toteamme seuraavaa.

Vaasan yliopisto pitää hyvänä avauksena hallituksen esitystä yliopistolain 8 §:n väliaikaisesta muuttamisesta koskien avoimen korkeakouluopetuksen opintoseteliä. Esitysluonnoksen mukaan opintosetelin kohderyhmänä olisivat 1.12.2025–30.6.2028 ensimmäisen toisen asteen tutkintonsa Suomessa alle 29-vuotiaana suorittaneet, jotka eivät ole saaneet tai vastaanottaneet opiskelupaikkaa. Kohderyhmän määrittely ja rajausta ovat perusteltuja.

30 op opintoseteli antaa kohderyhmän nuorille mahdollisuuden kokeilla korkeakouluopintoja eri aloilta tai edesauttaa väyläopintojen suorittamista. Opintojen suorittamiseen varattu kahden vuoden aikaraja on hyvä ja näin nuorella on mahdollisuus joustavuuteen eri elämäntilanteissa.

Ehdotetun Yliopistolain 8 b § 2 momentin teksti ”Opintoseteliä saa käyttää korkeakoulujen tarjoamiin enintään 30 opintopisteen laajuisiin avoimen korkeakouluopetuksen opintoihin sekä niihin hakeutumiseen ja niiden suorittamiseen sekä korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen hakeutumiseen liittyvään ohjaukseen” antaa ymmärtää, että opintoseteliä voi käyttää myös ohjauksen maksamiseen. Vaikka ohjaukskustannuksia on hinnoiteltu mukaan seteliin, jää ohjauksen käytännön toteutus ja käytännön resursointi avoimeksi.

Työ- ja elinkeinoministeriössä on ollut lausuntokierroksella esitys työttömyysturvalain muutoksesta, joka koskee työnhakijan oikeutta työttömyysturvaan avointen korkeakouluopintojen aikana (VN/33301/2025). Näiden lainsäädäntöjen tulee täydentää toisiaan ja ristiriidat tulee poistaa, jotta

vältetään mahdolliset ristiriidat opintosetelin kohderyhmän nuorten osalta, jotka ovat työttömiä työnhakijoita ja opiskelevat opintosetelin avulla korkeakouluopintoja.

Opintosetelikokeilu on pilotti, jonka tuloksia arvioidaan Opetus- ja kulttuuriministeriössä sekä korkeakouluissa myöhemmin. Setelillä on toivon mukaan vaikutusta nuorten siirtymisessä nopeammin korkeakouluopintoihin ja näin koulutustason nostoon pidemmällä aikavälillä. Jos tulokset ovat positiivia, voidaan kokeilusta siirtyä pysyvään toimintamalliin. Tämä edellyttää riittävää resursointia korkeakoulujen jatkuvan oppimisen kokonaisuuden kehittämiseen, jotta pystytään sekä tarjoamaan laadukasta koulutusta että huolehtimaan opiskelijoiden tarvitsemista laadukkaista ohjauksen ja neuvonnan palveluista.

Keltto Tiia
Vaasan yliopisto